

OPINIA
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

z dnia 6 marca 2009 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie organizacji i trybu odbywania aplikacji ogólnej.

Krajowa Rada Sądownictwa zgłasza następujące uwagi do projektu rozporządzenia.

Podstawą do wydania rozporządzenia jest art. 52 pkt. 2, nie zaś jak wskazano w projekcie art. 52 ust. 2. Tytuł rozporządzenia powinien otrzymać brzmienie „w sprawie organizacji, warunków i trybu odbywania aplikacji ogólnej”.

Dyspozycja § 3 ust. 1 jest niezgodna z ustawą, gdyż jak wynika z art. 10 ust. 1 pkt. 3 program aplikacji jest uchwalany przez Radę Programową, nie zaś przez nią jedynie opiniony.

Propozycja brzmienia ust. 2 § 3 wymaga modyfikacji o tyle, że aplikanci powinni otrzymać program aplikacji znacznie wcześniej, a nie dopiero w dniu jej inauguracji, tak aby mieli możliwość przygotowania się do niej, w szczególności do pierwszego zjazdu, który nie jest wyłącznie organizacyjny lecz merytoryczny. Wydaje się, że optymalnym terminem zapoznania aplikantów z programem jest termin co najmniej jednego miesiąca przed rozpoczęciem aplikacji.

Wyjaśnienia wymaga znaczenie pojęcia „cykl” poprzez sformułowanie odpowiedniej definicji. Nie jest także jasne pojęcie bloku obejmującego zajęcia i praktyki. W rozporządzeniu dotyczącym aplikacji sędziowskiej bloki zostały nazwane przedmiotowo-tematycznymi. Używane w rozporządzeniu pojęcia wymagają uporządkowania terminologicznego.

W § 4 ust. 3 krąg wykładowców w zakresie „innych specjalistów” został ograniczony do dziedzin prawa i nauk pokrewnych, objętych programem aplikacji. W programie aplikacji przewiduje się nie tylko zajęcia z wymienionych dziedzin, ale także np. z psychologii, wobec czego należy raczej użyć zwrotu „specjalistów z dziedzin prawa i innych nauk objętych programem aplikacji”

Nie ma podstaw do tego, aby uznaniu Dyrektora Szkoły pozostawiać ocenę czy choroba aplikanta uniemożliwia mu przystąpienie do sprawdzianu w wyznaczonym terminie, gdyż Dyrektor Szkoły nie ma kwalifikacji do formułowania takiej oceny. Jeżeli choroba potwierdzona jest zaświadczeniem lekarskim, to kwestia skorzystania ze zwolnienia, z którego aplikant chce skorzystać, nie może podlegać dalszej ocenie przez Dyrektora Szkoły poprzez np. uznanie, że rodzaj choroby nie uzasadnia nieobecności na sprawdzianie.

Zastrzeżenia budzi także systematyka projektu. Regulacje zawarte w ust. 5, 8, 9 paragrafu 4 dotyczą sprawdzianu powinny zatem być połączone. Skład komisji przeprowadzającej sprawdzian powinien być zgodny ze składem wykładowców, którzy prowadzili zajęcia z danej tematyki. W tym zakresie nie może być dowolności co do składu zespołu, komisji. Nie jest jasne czy zespół może się co do składu pokrywać ze składem komisji przeprowadzającej sprawdzian, jak też nie wynika z projektu kto ocenia sprawdzian.

Brak jednoznacznego wskazania czy dodatkowe zajęcia z języka obcego mają charakter fakultatywny czy obowiązkowy. Zbędne jest rozbicie § 5 na dwa ustępy, gdyż wystarczy sprecyzować zawarte w ust. 1 stwierdzenie, że zajęcia z języka obcego obejmują doskonale nie znajomości języka obcego w zakresie języka prawniczego. Stwierdzenie zawarte w ust. 2, że zajęcia z języka obcego mają za zadanie doskonalenie przez aplikantów znajomości języka obcego, wydaje się zbędne jako oczywiste.

Paragraf 6 jest zbędnym powtórzeniem regulacji zawartej w ustawie w art. 49. W odniesieniu do trybu wyznaczania patronów Minister Sprawiedliwości powinien wydać odrębne rozporządzenie na podstawie delegacji zawartej w art. 49 ust. 2 określające szczegółowy tryb wyznaczania patronów. Omawiany projekt tej materii nie reguluje. Powyższe dotyczy też § 7 ust. 1 i 2.

Poza powyższymi uwagami wskazać należy, że projekt nie wyczerpuje delegacji zawartej w art. 52 pkt. 2, gdyż m.in. nie określa szczegółowych warunków odbywania praktyk w trakcie aplikacji ogólnej. Regulacja ta wydaje się niezwykle istotna wobec celu jakiego służyć ma aplikacja ogólna, która w zamyśle ustawodawcy ma przygotować kandydatów na stanowiska referendarzy, asystentów sędziów, asystentów prokuratorów oraz kandydatów na aplikacje sędziowską i prokuratorowską, a więc obejmuje niezwykle szerokie spektrum tematyki. Połączenie w ramach programu dwunastomiesięcznej aplikacji wszystkich zagadnień, które powinny być uwzględnione, wymaga odpowiedniej regulacji w rozporządzeniu w szczególności wobec treści ustawowej delegacji.